al incompatibilității, acel al secțiunilor bazate pe clusters și pe pian preparat cu secțiunea în care cîntul monodic bizantin este citat tale quale.

Concertul s-a încheiat prin audierea a două lucrări camerale : *Spring Music* pentru flaut, oboi, vioară, sintetizor și bandă de magnetofon de Wlodzimierz Kotonski și *Triplum* pentru flaut, violoncel și pian de Ștefan Niculescu.Două personalități componistice distincte, care s-au dezvoltat pe traiectorii proprii în ultimele trei decenii, înovînd și sintetizînd experiența aceleiași familii spirituale ; elementul decorativ prezent la Kotonski, într-un aleatorism mai liber crează adeseori un fel de aură poetică, în timp ce în creația compozitorului român dobîndește un plus de energie și o organicitate incontestabilă prin existența unui sistem de gîndire unificator.

În afara interpreților deja menționați și-au mai adus contribuția la realizarea acestui concert : Augustin Betea — oboi, Tiberiu Cenușer — trombon, Valeriu Negru — vioară, Sanda Spinei — sintetizor.

Așteptăm cu interes un viitor concert al formației „Contemporan" care ar fi preferabil să conțină un număr mai mic de piese muzicale, selectate cu același gust și puse în valoare printr-o pregătire susținută.

Adrian RAȚIU

Din concertele Filarmonicii „George Enescu"

Mihai Brediceanu — Jean François Antonioli

Programul concertelor susținute, sub bagheta lui Mihai Brediceanu, la 4 și 5 aprilie, a inclus patru lucrări de referință pentru spațiul și timpul în care au fost concepute.

Astfel, *Simfonia a V-a* de Pascal Bentoiu (în primă execuție la Filarmonică) reprezintă nu numai o nouă creație a uneia dintre personalitățile componistice esențiale în definirea școlii românești contemporane, dar și o nouă etapă în evoluția gîndirii simfonice. Formulată într-un amplu arc eminamente acumulativ și non-repetitiv, simfonia este generată din metamorfozele unui flux sonor ce se dezvoltă într-o perspectivă atemporală, post-istorică, traversînd marile categorii ale gîndirii muzicale europene (monodia, heterofonia, diafonia, polifonia, armonia tonală și atonală, serialismul) nu în mod ilustrativ, ci, așa cum mărturisea compozitorul, ca „o confruntare a ființei artistice a autorului cu modalități diverse de punere în pagină" preluate în spirit și nu în literă. Impresionanta frescă sonoră recrează în 25 de minute destinul milenar al muzicii, artă sortită pare-se unui ciclu ce se autodistruge, dar care poate și trebuie să renască, precum legendara pasăre Phoenix... În hermeneutica limbajului muzical al lui Pascal Bentoiu, intervenția orgii pare să semnifice un *agnostos theos* ivit într-un moment de cumpănă („tăietura de aur"), călăuzind sonoritățile acumulate spre un deznodămînt, dar și un salt calitativ simbolizînd punctul de origine al unei alte evoluții. Această nouă „simfonie a destinului" (nu întîmplător *a cincea*) adresează astfel o retorică întrebare atît trecutului cît și viitorului. Ca într-un oracol, răspunsul stă ascuns în însăși esența întrebării.

Concertul pentrui pian și orchestră Nr. 17 KV 453 de Mozart a găsit în solistul elvețian Jean-François Antonioli un executant muzical, inteligent, conștiincios și discret, cam prea discret pentru strălucirea solară a geniului mozartian. Interpretarea sa riguroasă, bine pusă la punct sub aspect tehnic, nu a tulburat, în ciuda unui tușeu foarte rafinat, determinînd sonorități catifelate dar fără relief. În schimb, în *Concertul pentru pian și orchestă nr. 2* de Frank Martin (prezentat în primă audiție) Antonioli a fost mult mai convingător, dovedind o deosebită afinitate pentru creația actuală. Astfel, tînărul pianist a relevat cu elocvență frumusețile partiturii născute dintr-o originală sinteză între tonal și atonal proprie marelui compozitor elvețian.

Ultima piesă a programului, acest autentic șlagăr al repertoriului simfonic care este poemul *„Ucenicul vrăjitor"* de Paul Dukas, a demonstrat o dată în plus valoarea de excepție a primei noastre orchestre conduse cu măiestrie de Mihai Brediceanu.

Șerban NICHIFOR

Simfonia a II-a de Șerban Nichifor

Există o contradicție — termenul nu mi se pare cîtuși de puțin exagerat ! — între firea violentă a tînărului compozitor Șerban Nichifor și muzica sa, în mare vorbind, de o seninătate liniștitoare, de un echilibru indiscutabil, în pofida spiritului ei romantic și întotdeauna fremătătoare de dor... Șerban Nichifor este un creator al acestor pămînturi în sensul că tot ce a realizat ne apare ancorat în sufletul românesc ; folclorul nostru ni se înfățișează — în aproape toate opusurile lui — transfigurat cu măiestrie, dar mai cu seamă într-un climat sonor luminos, de o expresie directă și atît de departe de falsele mistere ale muzicii de pseudo-avangardă. Fostul discipol al lui Aurel Stroe, precum și al semnatarului acestor rînduri — la care am adăuga și faptul, nu lipsit de importanță, potrivit căruia, Șerban Nichifor a beneficiat și de învățăturile profesorului de violoncel Serafim Antropov — relevă două perioade componistice : *una*, mai legată de inovațiile artei sonore cristalizate după cel de al doilea război mondial — ne referim la polimodalism, la o extremă varietate ritmică și timbrală, precum și la formele bazate pe principiul varietății continue, deci *fără reprize !* — și *alta*, mai tradițională, asociată *noului romantism* și acelui *nou concept de tonalitate*, cu reveniri spre forme de un clasicism structural, iar în acest context, melosul este ceva mai diatonic, tot modal, mai cantabil, orchestrația relevă mai multă transparență și o mai mare economie de mijloace, parcă pornind de la sensul dictonului latin : *Non multa sed multum.* În prima etapă creatoare se înscriu piesele *Anamorphose* pentru cvartet de coarde, *Trei noi impresii* pentru flaut, cello și harpă, *Postludium* pentru orgă, *Sonata pentru două violoncele, Canto di speranza,* iar în cea mai recentă evidențiem cele două *Simfonii, Oratoriul de iarnă* și opera *Domnișoara Cristina* — după Mircea Eliade. *Simfonia a II-a* este o *simfonie pastorală*, care preia creator — cu vocația spiritului de inovație înțeleaptă — discursul sonor cultivat de Sabin V. Drăgoi și Mihail Andricu. În orice caz se poate vorbi de o *continuare fericită a tradiției.* dar parcă avînd un plus de strălucire orchestrală și armonică : uneori, poate că abilitatea compozitorului și faptul că s-a „găsit" foarte repede îl proiectează într-o orbită a artei larg-accesibile, ce se ascultă cu multă plăcere și, nu în ultimul rînd, se interpretează cu dăruire, datorită eficienței instrumentației, fapt ce nu poate fi — vai... — o carență... Într-o epocă în care, de cele mai multe ori orchestrele tălmăcesc cu o nedorită răceală noua muzică, în timp ce publicul o primește fără acea bucurie a sufletului — pe care orice creator autentic și-o dorește — Șerban Nichifor beneficiază de mari succese în acest context, dar, de ce nu am spune-o... el are parte și de criticile dure, venite din partea acelor compozitori, care scriu mai greu, refac de multe ori lucrările, generează piese voit-abstracte și de aceea

https://biblioteca-digitala.ro